

Uppföljning av revisionsrapport

Kommunala
aktivitetsansvaret i
Lysekils kommun

januari 2019

Inledning

Från och med 1 januari 2015 skärptes skollagen och det blev tydligare att en kommun löpande under året ska hålla sig informerad om hur ungdomar i kommunen är sysselsatta. Aktivitetsansvaret reglerar att ungdomar under 20 år som av någon anledning inte studerar eller arbetar ska erbjudas lämpliga individuella åtgärder. Kommunerna ska dokumentera sina insatser på lämpligt sätt och föra ett register över de ungdomar som omfattas av ansvaret.

Utifrån sin bedömning av väsentlighet och risk beslutade kommunens revisorer att genomföra en granskning avseende hur Lysekils kommun fullgör sitt aktivitetsansvar. Revisionsfrågan formulerades enligt följande: ”Har utbildningsnämnden respektive kommunstyrelsen säkerställt ändamålsenliga rutiner och en handlingsplan för det kommunala aktivitetsansvaret i enlighet med skollagens krav?” För att ge ett underlag till besvarandet av revisionsfrågan utgick granskningen från ett antal kontrollmål rörande formell styrning genom beslutade rutiner, riktlinjer, handlingsplaner, att ansvarsfrågan var klarlagd, resurstilldelning. Dessutom innehöll granskningen ett antal kontrollmål som rörde själva verksamheten och hur samverkan med andra aktörer samt det egentliga arbetet med ungdomarna säkerställdes.

Den samlade bedömning i rapporten var att det inte säkerställdes att det kommunala aktivitetsansvaret bedrivs på ett ändamålsenligt sätt i enlighet med skollagens krav och ett antal rekommendationer gavs för att säkerställa ett ändamålsenligt arbete.

Kommunens revisorer beslutade under hösten 2018 att en uppföljning av tidigare genomförd granskning skulle genomföras. Med tanke på omfattningen på uppföljningen har inte gjorts någon djupare granskning utifrån hur verksamheten är organiserad utan i stort utifrån styrning av densamma.

Granskningen har genomförts med stöd av genomgång av relevanta dokument, ”Handlingsplan för kommunala aktivitetsansvaret i Lysekils kommun”, samt intervju med förvaltningschefen för utbildningsförvaltningen.

Initialt kan konstateras att förvaltningen och kommunstyrelsen efter föregående revisionsrapport reagerade på ett tydligt och snabbt sätt. Man höll i stort med om den kritik som fördes fram i granskningsrapporten och ett uppdrag gavs i februari 2017 att ta fram ett förslag till riktlinjer och handlingsplaner gällande kommunens aktivitetsansvar. Detta gjordes med stöd av en arbetsgrupp och under hösten 2017 fattade kommunstyrelsen beslutet att fastställa ”Handlingsplan för Kommunala aktivitetsansvaret i Lysekils kommun”.

Uppföljning

Uppföljningen följer här de kontrollmål som den tidigare genomförda granskningen utgick från och nedan följer alltså dessa med en kommentar.

1. *Det finns dokumenterade rutiner, riktlinjer, handlingsplaner samt ansvarsfördelning för aktivitetsansvaret*

Som angavs ovan så togs fram ett styrande dokument under 2017, "Handlingsplan för Kommunala aktivitetsansvaret i Lysekils kommun". Dokumentet innehåller rubrikerna:

Leda och styra

- Här tydliggörs att det ska finnas en styrgrupp för verksamheten, vilka som ska ingå, mötesfrekvensen samt vem som är sammankallande. För den arbetsgrupp som ska finnas slås också fast samma förhållanden som ovan. Det anges också vilka övriga samverkansformer som ska finnas utöver styrgrupp och arbetsgrupp.

Identifiera, informera och kontakta

- I denna del vilka ungdomar som ska komma ifråga för uppmärksamhet samt på vilket sätt dessa ska kunna nås för information.

Lämpliga individuella åtgärder

- Under denna del tydliggörs att en individuell plan ska upprättas samt vad som kan erbjudas i form av insatser.

Dokumentationsansvar

- Vem som ska dokumentera arbetet och i vilka system.

Förändring av register

- Här klargörs att det finns rutiner för information om vilka elever som hoppar av utbildning, byter skola eller har hög frånvaro. Dessutom att det är AME som ansvarar för att

skicka in efterfrågade uppgifter till SCB.

Utvecklingsmål

- Här anges målen att få gymnasieskolorna att återkoppla förändringar i elevernas skolgång samt att man inom ramen för KAA ska komma i kontakt med samtliga ungdomar som identifieras ha behov av insats samt erbjuda stöd och aktiviteter.

Kommentar:

Kommunen reagerade på tidigare granskning kring området och tog snabbt fram en handlingsplan. Den bedöms innehålla de nödvändiga aspekterna för ett klagörande av ansvarsförhållanden och arbetssätt.

En svårighet som funnits är när det gäller att identifiera de som hoppar av utbildning och där eleven går på gymnasiet utanför Lysekil. Detta har lyfts inom Fyrbodalen och är en aspekt som delas med flera kommuner. Arbetssätt och rutiner finns framtaget och det förväntas att det snart ska finnas full funktionalitet.

Det finns inga särskilda mål för arbetet, utan ambitionen har varit att se det som en del av kommunens övergripande målstyrning och de "kritiska kvalitetsfaktorer" som angetts och där barn och unga är ett ansvarsområde. Det betyder att KAA är ett sätt att arbeta med den måluppfyllelsen. Bl a redovisas ungdomars sysselsättning samt fullföljandet av studier direkt till KF.

2. Det finns tillräckliga resurser för arbetet

I samband med tidigare granskning fanns vissa oklarheter kring finansiering av den samordnartjänst på halvtid som hade rekryterats. Förutom detta har inte några särskilda medel avsatts då det anses att arbetet utifrån KAA är en del av ordinarie verksamhet, ex vis introduktionsprogrammet.

Tjänsten är organiserad under AME, arbetsmarknadsenheten.

3. Det sker en kartläggning och registrering av vilka som omfattas av aktivitetsansvaret

Det faktum att det inom kommunen finns en högstadiesenhet och ett eget gymnasium gör att det är enklare att få signaler på vilka ungdomar som kan höra till målgruppen för insatser enligt KAA. Som angetts tidigare är det i stället en risk rörande de elever som utbildar sig på annan ort, här pågår ett arbete inom ramen för Fyrbodals för att säkra upp informationen till hemkommunerna.

Ansvar för registrering, dokumentation samt rapportering till SCB är ett ansvar som åligger samordnaren för arbetet enligt KAA. Det som registreras meddelas även förvaltningschefen för utbildning som med ledning av inflödet också gör egna analyser. Sådana kan leda till förändringar av gymnasiets verksamhet för att möta behoven av insatser. Ex vis anges att gymnasiets individuella program (IM) förändrats under senaste året för att korta ner tiden från IM till ett gymnasieprogram.

4. Kontakt sker med berörda ungdomar

Samordnaren är den som har ansvaret för att ta ansvaret med ungdomar inom målgruppen. Enligt vad som rapporterades in till SCB under våren 2018 rörde det sig om ca 130-140 ungdomar, hälften var dock redan involverade i IM.

5. Det finns ett tillfredsställande samarbete med andra aktörer både internt och externt

I handlingsplanen anges tydligt vilka forum som ska finnas för samverkan, vilka som ska delta samt vem som ansvarar för att sammankalla. Den arbetsgrupp som finns har som syfte att på en operativ nivå delge varandra vad som är aktuellt inom respektive område, diskutera praktisk samverkan och samordna och komplettera varandras insatser. Det är alltså inte ett samverkansforum som finns exklusivt för arbetet enligt KAA, däremot blir KAA en utgångspunkt för många diskussioner.

Som tidigare angetts pågår också en samverkan med andra kommuner via Fyrbodals.

6. Det är tydligt vilka insatser/åtgärder som kan erbjudas

Alla som deltar på IM har en studieplan vilket innebär att de då också har en individuell plan. Övriga, i dagsläget 60-70 ungdomar, uppges också ha en individuell plan.

7. Arbetet utvärderas så att förbättringsområden kan identifieras och åtgärdas

Arbetet med KAA har inte direkt utvärderats men till en följd av arbetet har IM behövt omstruktureras för att bättre passa ungdomarnas behov av utbud.

Den handlingsplan som beslutats har inte utvärderats till innehåll.

Revisionell bedömning

Utifrån vad som framkommit under arbetet med uppföljning av tidigare rapport kring kommunens arbete i enlighet med kommunens aktivitetsansvar (KAA) gör vi den bedömning att verksamheten i allt väsentligt är ändamålsenlig.

Bedömningen utgår från att det nu i styrande dokument klarlagts ansvar och arbetssätt samt att det finns en organisation för samverkan mellan berörda instanser. Från genomförd intervju framgår också att arbetet enligt KAA står som utgångspunkt för arbetet i mycket av den samverkan som finns kring ungdomar.

Med ledning av uppföljningen rekommenderas att handlingsplanen för det kommunala aktivitetsansvaret utvärderas till såväl innehåll som utförande.

2019-01-27

Håkan Olsson
Uppdragsledare

Lars Näsström
Projektledare